

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Loppuraportti

Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020

Suomen rakennerahasto-ohjelma

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 28.9.2023	Diaarinumero EUR A 2014/13237/09 02 01 01/2022/KPLIITTO
Käsittelijä	Puhelinnumero
Hankekoodi A78819	Tila Saapunut

1 Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi KASE BILETTI - BlokaasuLiiketoiminnan Ekosysteemi Tilojen ja Teollisuuden Intressinä	
Alkamispäivämäärä 1.9.2022	Päättymispäivämäärä 31.8.2023
Toimintalinja 2. Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen	
Erityistavoite 3.2. Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen	
Tukimuoto Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke	
Kustannusmalli Flat rate 24 %	

2 Tuensaajan perustiedot

Tuensaajan nimi Lestijärven kunta	
Y-tunnus 0180774-6	Hankkeen WWW-osoite http://www.kaustisenseutu.fi
Yhteyshenkilön nimi Tomas Luoma	
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite tomas.luoma@kaustisenseutukunta.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero 040 656 5303

3 Tiivistelmä

3.1 Hankkeen toiminnan ja tulosten tiivistelmä

Kase BILETTI -hankkeella haluttiin tukea biokaasutuotannon kehittämissuunnitelman täytäntöönpanoa Kaustisen seutukunnan alueella. Tulokset ovat hyödynnettävissä koko maakunnassa. Neljän eri työpaketin myötä pyrittiin luomaan toimintamalli ja sitä tukevat tukitoiminnot, jotta Keski-Pohjanmaalla voidaan toteuttaa maatilakokoluokkaa isompia investointikelpoisia ja liiketoiminnallisesti kannattavia biokaasulaitoksia. Työpaketeissa syntyi YAMK-opinnäytetyö, kolmen laitosskenaarioiden alustava mallinnus, yhden laitoslaskelman tarkempi teknis-taloudellinen toteutettavuusselvitys sekä tehtiin viestintää kohderyhmille. Keskeisessä roolissa oli verkostojen rakentaminen. Alueella on nyt hankkeen myötä aiempaa paremmat edellytykset viedä laitoshankkeita eteenpäin sekä herättää investoreiden kiinnostusta. Kaksi hankeaihiota on jo etenemässä ja hanke on myötävaikuttanut niihinkin.

Keskeisimpiä tuloksia ovat:

- Biokaasusta kiinnostuneiden tilallisten WhatsApp-ryhmän kasvu 50 henkilöstä 106 henkilöön
- 90-prosenttia hankealueen tilallisista tavoitettu biokaasukeskusteluun
- 38 osallistujaa biokaasukiertueella
- 89 % tilallisista on kiinnostuneita toimittamaan raaka-aineita yhteismallisiin biokaasulaituksiin
- 54 % tilallisista on kiinnostuneita ottamaan mädätysjäännöstä vastaan
- 49 % tilallisista on kiinnostuneita olemaan osakkaana biokaasulaitoksessa
- 2 hankeaihiota on herättänyt valtakunnallisesti merkittävän biokaasutoimijan kiinnostuksen
- Hankkeen webinaarien tallenteita on katsottu 60 kertaa raportin kirjoitushetkellä
- 66 henkilöä osallistui biokaasuaiheiseen Kahoot-peliin Ollikkala-messuilla
- 59 ryhmää (1-5 henkilöä) osallistui biokaasuaiheiseen pakohuonepeliin Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla

3.2 Hankkeen toiminnan ja tulosten englanninkielinen tiivistelmä

The Kase BILETTI project wanted to support the implementation of the biogas production development plan in the Kaustinen region. The results can be used throughout the province. With the help of four different work packages, the aim was to create an operating model and the support functions that support it, so that in Central Ostrobothnia, investment-worthy and commercially viable biogas plants larger than the farm size category can be implemented. The work packages resulted in a YAMK thesis, preliminary modeling of three factory scenarios, a more detailed technical-economic feasibility study of one calculation, and communication was made to target groups. Building networks played a key role. Thanks to the project,

the region now has better conditions than before to advance biogas projects and arouse the interest of investors. Two project seeds are already progressing and the project has contributed to them as well.

4 Hankkeen tarve, toteutus ja tulokset

4.1 Miten hanke onnistui vastaamaan kehittämistarpeeseen ja kuinka hankkeen tavoitteet toteutuivat?

Hankkeessa oli neljä työpakettia, joiden lähtökohtana oli jalkauttaa Kaustisen seutukunnan biokaasun kehittämissuunnitelmaa. Verkostojen rakentaminen, yhteismallisten laitosten hyväksyttävyyden ja kannattavuuden sekä erilaisista laitosratkaisusta oppiminen olivat keskiössä.

Työpaketissa 1 toteutettiin kysely ja haastattelututkimus tilallisille YAMK-opinnäytetyönä. Keskiössä olivat tilallisten näkemykset askarruttavista asioista yhteistoimintamallisissa biokaasulaitoksissa. Opinnäytetyön toteutti Mira Kukkola. Päätuloksena saatiin tarkka käsitys siitä, kuinka suuri osa tilallisista on halukkaita toimittamaan raaka-aineita biokaasulaitoksiin, ottamaan vastaan mädätysjäännöstä ja/tai olemaan osakkaana laitoksessa. Samalla kerättiin tietoa, mitkä asiat yhteismallisissa laitoksissa askarruttavat tilallisia. Opinnäytetyöstä tuli laadukas ja onnistunut, ja sen löydöksiä on jo käytetty useissa yhteyksissä. Tilallisten suhtautuminen on yleisesti myönteistä ja se auttaa osaltaan tulevien investointien toteutumismahdollisuuksia. Tarkemmin opinnäytetyöhön voi tutustua osoitteesta https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/802977/Opinnaytetyo_Kukkola_Mira.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Työpaketissa 2 hankittiin ostopalveluna kolmen erilaisen laitosskenaarioiden kevyt mallinnus. Toteuttajaksi valittiin kilpailutuksella Macon Oy. Mallinnuksessa laadittiin kustannus- ja tuottolaskemat, joiden perusteella yksi skenaario osoittautui lupaavaksi. Sen kehittämistä kannattaa jatkaa edelleen. Kyseessä olisi n. 125 000 tonnia syötteitä käsittelevä laitos, jonka investointi on n. 20 miljoonaa euroa. Maconin tekemä raportti löytyy osoitteesta https://kaustisenseutu.fi/site/assets/files/9076/biletti-toimintamalliskenaariot_20230712_lyhennetty.pdf

Skenaariomallinnus ja sen myötä saadut taustalaskennat ovat erittäin hyvä työkalu biokaasusuunnitelmien edistämiseen, joten hankinta vastasi työpaketin ja hankkeen tavoitteisiin.

Työpaketissa 3 vietiin laitostallinnusta vielä pidemmälle. Toimeksiannon sai kilpailutuksen perusteella Wega Group Oy. Toimeksiannossa täydennettiin laitostallinnusta ottamalla mukaan erilaisia laajennusvaihtoehtoja, arvioimalla tarkemmin sopivaa laitostekniikkaa syötteisiin nähden, luomalla aihioita sopimus pohjiksi eri toimijoiden välillä ja kartoittamalla rahoitusvaihtoehtoja. Wegan raportti löytyy osoitteesta https://kaustisenseutu.fi/site/assets/files/9076/julkinen_biokaasulaitoksen_teknitaloudellinen_selvitys_-_loppuraportti_v3.pdf

Neljäntenä työpakettina on ollut viestintä, verkostoituminen ja webinaarit. Näitä on toteutettu tasaisesti koko hankkeen ajan. Työpakettien 1-3 tuotokset on esitelty kukin omassa webinaarissaan. Lisäksi maaliskuussa pidettiin biokaasukiertue, jossa käytiin keskustelemassa aiheesta jokaisessa hankealueen kunnassa. Elokuussa käytiin myös tutustumassa Hartwallin Lahden tehtaalla olevaan biokaasulaitokseen, joka täyttää jopa 70 % tehtaan energiatarpeesta. Kansan keskuuteen biokaasuasialla jalkauduttiin Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla, Toholammin Toukomarkkinoilla sekä Ollikkala-messuilla Kannuksessa.

Verkostoitumista on edistetty ns. kädet savessa. Hankkeen myötä on tavoitettu lähes kaikki seutukunnan aktiiviset tilalliset puhelimitse tai tilaisuuksissa. Tilallisten kanssa on käyty keskustelua suhtautumisesta biokaasuun ja yhteislaitoksiin. Tietoa on pystytty välittämään suoraan tilallisille, mutta samalla on opittu heiltä käytännön asioita, jotka vaikuttavat esimerkiksi syötteiden toimittamiseen tai mädätysjäännöksen hyödyntämismahdollisuuksiin. Kaustisen seutukunnan biokaasusta kiinnostuneista tilallisista koostuva WhatsApp-ryhmä on kasvanut hankkeen aikana 50 henkilöstä 106 henkilöön, mikä parantaa viestintämahdollisuuksia jatkossakin. Myös kuljetusyrityksille tehtiin hieman tilallisia suppeampi soittokierros, jolla saatiin tietoa yritysten valmiudesta ja kiinnostuksesta käyttää biokaasua käyttövoimana.

Työpaketit ovat olleet toisilleen luontevia jatkumia ja vieneet Kaustisen seudun biokaasusuunnitelmaa eteenpäin. Tuloksissa on vielä pureskeltavaa, mutta niistä saadaan tulevaisuudessa koostettua tärkeää tietoa edistämään biokaasulaitosten syntyä alueelle. Työpakettien osalta hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti.

Ainoa hieman vaillinaisesti toteutunut hankesuunnitelman tavoite on verkostomaisen toimintamallin luominen. Niiltä osin, kun toimintamallilla tarkoitetaan potentiaalisia laitosratkaisuita ja eri toimijoiden rooleja niissä, tavoite on toteutunut tehtyjen skenaarioiden ja laskelmien myötä. Mutta nyt syntyneet verkostot voisivat olla vielä tarkemmin dokumentoitu. Verkosto on jo laaja ja siihen on tunnustettu toimijoita monilta sektoreilta: tilalliset, teollisuusyrittäjät, kuljetusyrittäjät, julkiset toimijat. Tietona nämä verkoston jäsenet ovat vielä hajallaan seutukunnan eri dokumenteissa ja työntekijöiden omissa työtiedoissa.

Kaikkienensa hanke on toteutunut hyvin ja biokaasulaitosten syntyminen alueelle on koko ajan todennäköisempää.

4.2 Mitä välittömiä tuloksia hankkeella saatiin aikaan? Mitä vaikutuksia tuloksilla on?

Kaustisen seutukunnan biokaasusta kiinnostuneista tilallisista koostuva WhatsApp-ryhmä on kasvanut hankkeen aikana. Vaikutuksena tällä tuloksella on tiedottamisen helpottuminen jatkossa sekä selkeä osoitus suuren tilallisjoukon kiinnostuksesta olla mukana biokaasutoiminnassa.

Lähes kaikki aktiiviset hankealueen tilalliset on tavoitettu puhelimitse. Vaikutuksena tällä tuloksella on entistä tarkempi käsitys tilallisten suhtautumisesta biokaasutuotantoon. Samalla tiedetään entistä tarkemmin, mitkä asiat heitä askarruttavat, ja mitä ehtoja laitostomijoille voi tulla raaka-aineen saamiseksi. Raaka-aine on tilallisilla, joten ilman tilallisten suopeaa suhtautumista ei tule yhtään biokaasulaitosta.

Erilaisista laitosvaihtoehdoista on saatu tarkkoja laskelmia sekä laskelmien taustatietoja. Vaikutuksena tällä tuloksella on se, että näiden pohjalta voidaan tehdä myös uusia tavallista luotettavampia laitosskenaarioita. Tämä on tarpeen, koska tieto potentiaalisimmista ratkaisuksista jalostuu koko ajan, eikä jokaiseen tilanteeseen kannata aina hankkia erillistä ostopalvelua laskelmien tekemiseksi.

Hankealueella on jo ennen hankkeen käynnistymistä ollut yksi hankeaiho, jossa on lupaava toteutumispotentiaali. Tätä aihiota on voitu hanketoiminnan avulla edistää tuomalla verkoston osapuolille lisää tietoa sekä järjestämällä verkoston toimijoiden kesken tapaamismahdollisuuksia. Hanke on Vetelissä Rääringin alueella ja hanke on edistynyt niin, että kunnanhallitus on antanut energiayhtiölle omistajaohjauspäätöksen yhteisen yrityksen perustamisesta biokaasutoimija One 1:n kanssa. Myös Vetelin Energian hallitus on tehnyt vastaavan päätöksen. Biletti-hankkeesta on mahdollistettu Vetelin Energian henkilöstölle tilaisuuksia tutustua biokaasulaitoksiin konkreettisemmin ja projektipäällikkö toimii molemmin puolin

käytettävänä asiantuntijana laitoshankkeen edistämiseksi. Lisäksi Biletti-hankkeen aikana on tunnistettu toinenkin vastaava hankeaiho alueelta, minkä tuloksena One 1 selvittää myös sen toteutettavuutta.

Erilaisia laitoslaskelmia täydennettiin vielä hankkimalla lisää osaamista logistiikan osalle. Kuljetuskustannuksista käytetään erilaisissa laitoslaskelmissa yleensä karkeita keskimääräisiä kustannuksia ilman tarkempaa analyysiä. Biletti-hanke teki yhteistyötä kahden toimijan kanssa tarkentaakseen kuljetuskustannusten arviota. Tämän yhteistyön tulos mahdollistaa entistä tarkempien laitoskennaaarioiden tekemisen myös logistiikan osalta.

Suurelle yleisölle viestimisessä webinaarit ja messuosallistumiset ovat tavoittaneet hyvin väkeä. Webinaareissa on käsitelty työpakettien 1-3 tuotokset. Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla yleisöä "valistettiin" pakohuonepelin välityksellä. Pelin teemana oli biokaasu ja pelin tiimellyksessä osallistujat saivat samalla tietoa seutukunnasta ja biokaasutoiminnasta. Kolmena päivänä festivaalialueella oli myös nähtävänä bensiiniautosta konvertoitu kaasuauto. Kannuksen Ollikkala-messuilla puolestaan "valistuskeinona" oli Kahoot-peli, jonka tiimellyksessä käytiin osallistujien kanssa läpi myös oikeat vastaukset Kaustisen seudun biokaasutoiminnasta ja -potentiaalista.

Numeraalisina tuloksina voidaan todeta:

- WhatsApp-ryhmän kasvu 50 henkilöstä 106 henkilöön
- 90-prosenttia hankealueen tilallisista tavoitettu biokaasukeskusteluun
- 38 osallistujaa biokaasukiertueelle
- 89 % tilallisista on kiinnostuneita toimittamaan raaka-aineita yhteismallisiin biokaasulaitoksiin
- 54 % tilallisista on kiinnostuneita ottamaan mädätysjäätöstä vastaan
- 49 % tilallisista on kiinnostuneita olemaan osakkaana biokaasulaitoksessa (hintahaitarin mediaani oli 10 000–20 000 euroa ja vastausten keskiarvo noin 28 000–35 000 euroa)
- 2 hankeaihiota on herättänyt valtakunnallisesti merkittävän biokaasutoimijan kiinnostuksen
- Hankkeen webinaarien tallenteita on katsottu 50 kertaa raportin kirjoitushetkellä
- 66 henkilöä osallistui Kahoot-peliin Ollikkala-messuilla
- 59 ryhmää (1-5 henkilöä) osallistui biokaasuaiheiseen pakohuonepeliin Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla

4.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeen aikana syntyneet tuotokset, verkostot ja laskentapohjat ovat hyviä työkaluja Kaustisen seutukunnan yrityspalvelutiimin työntekijöille, jotka voivat edistää biokaasulaitosten syntymistä alueelle.

Seuraavat toimet ovat seutukunnan biokaasuhankkeiden (Kiertooni!, Kierthon2.0 ja Biletti) tuotosten läpikäynti ja kokonaiskuvan muodostaminen. Tämän jälkeen aluetta aletaan markkinoimaan potentiaalisena biokaasualueena sekä yleismielikuvan herättämiseksi kuntalaisten keskuudessa että suoraan hankkeissa tunnistetuille biokaasualan toimijoille, jotka voivat olla kiinnostuneita investoimaan alueelle.

4.4 Toteutuiko hanke aiotulla maantieteellisellä alueella tai kuinka alue mahdollisesti muuttui? Saavutettiinko suunniteltu kohderyhmä vai tuliko siihen muutoksia? Oliko muita toteutukseen liittyviä muutoksia?

Hanke toteutui aiotulla maantieteellisellä alueella – Kaustisen seutukunnassa. Lisäksi maakunnallista näkökulmaa laajennettiin tekemällä yhteistyötä MTK:n sekä YritysKannuksen kanssa, joilla oli samanaikaisesti biokaasuaiheiset hankkeet käynnissä.

Kohderyhmä tavoitettiin hankesuunnitelman mukaisesti eikä hankkeen toteutuksessa ollut merkittäviä muutoksia suunnitelmaan verrattuna. Odotettua pienempänä toteutuneet ostopalveluhankinnat mahdollistivat lisätiedon tarkentamisen biokaasulaitosten logistiikkaan liittyen.

Hankesuunnitelmaan kirjaamattomana toimenpiteenä suoritettiin uuden hallitusohjelman tarkastelu biokaasualan näkökulmasta. Hallitusohjelman energia- ja biokaasukirjausten koostaminen todettiin kuitenkin hankesuunnitelmaa tukevaksi toimenpiteeksi siltä osin, että se avasi valtion energiapolitiikan linjaa ja siten biokaasuliiketoiminnan poliittisia tulevaisuudennäkymiä.

5 Seurantatiedot

5.1 Päästiinkö toteutuksessa hakemuksessa esitettyihin (kohta 12) numeerisiin tavoitteisiin? Mistä mahdolliset erot johtuvat?

Hankkeella ei ollut hakemuksessa esitettyjä numeerisia tavoitteita.

5.2 Miten asetetut numeeriset tavoitteet palvelivat hankkeen toteutusta? Mitkä indikaattorit olisivat tukeneet paremmin toteutusta? Mitä mahdollisia omia seurantatietoja tai indikaattoreita toteutuksessa hyödynnettiin?

Hankkeella ei ollut hakemuksessa esitettyjä numeerisia tavoitteita.

Hanketoimijan omasta mielestä tärkeitä numeerisia tuloksia on käsitelty kohdassa 4.2.

6 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä

6.1 Miten hanke kartutti tuensaajan hanketyöosaamista ja hankkeen sisällön mukaista osaamista?

Hanke on ollut lyhyt (n. 7 kk), joten tuensaajan hanketyöosaaminen kehittyi erityisesti tiukan ajanhallinnan osalta. Hankinnat, webinaarit ja viestinnälliset toimenpiteet on täytynyt suunnitella lähtökohtaisesti sellaisella näkökulmalla, että niiden hyöty voidaan saavuttaa nopeasti. Esimerkiksi ostopalveluiden hankinta-asiakirjojen kirjoittamisessa on täytynyt huomioida lyhyt toteutusaike.

Verkostojen ja ostopalveluasiantuntijoiden kanssa käydyt keskustelut ovat tuoneet uutta osaamista biokaasusta ja maanviljelystä.

6.2 Toteutuiko hankkeen aikana ennakoituja tai muita riskejä ja kuinka niihin reagoitiin?

Hankkeen aikana ei toteutunut merkittäviä riskejä. Pieni käynnistysvaiheen ongelma seurasi siitä, että asiantuntijan työhön tuli löytää sopiva henkilö, jolla olisi riittävä osaaminen aihealueesta sekä aikaa ja halua ottaa vastaan lyhyt pesti. Onneksi sopiva henkilö löytyi ja työ saatiin käyntiin huhtikuussa.

6.3 Miten ohjausryhmä tuki hankkeen toteutusta? Miten ohjausryhmä luonnehti hankkeen onnistumista?

Ohjausryhmään saatiin asiantunteva joukko tukemaan projektipäällikkön työtä. Ohjausryhmä auttoi projektipäällikköä mm. ehdottamalla rekrytoitavia asiantuntijoita, tuomalla tilallisten näkemyksiä keskusteluihin, antamalla vinkkejä sopivista tietolähteistä ja vierailukohteista sekä kertomalla omien biokaasutoimintojen/-hankkeiden havainnoista.

Ohjausryhmältä kysyttiin avointa palautetta anonyymisti lomakkeella. Palautteita saatiin kaksi:

"Hanke oli erittäin onnistunut."

"Tietoa lisäsi ja toi eri toimijoita yhteen. Kuten aina, niin konkretian synnyttäminen on vaikeata ja aikaa vievää. Vielä ei voi siis tehdä arviota siitä saiko hanke aikaiseksi mitään konkreettisia tekoja alan toimijoissa."

Molemmat palautteet kuvastavat oikeastaan aika hyvin hanketta. Onnistunut hanke on sikäli, että siinä on voitu tehdä kaikki hankesuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Konkretian synnyttämisestä on pieniä alkuja olemassa, mutta aika näyttää realisoituvatko vireillä olevat investointihankeaihiot.

6.4 Miten kohderyhmä koki hankkeen? Millaista palautetta kohderyhmältä on saatu?

Hankkeen toiminnasta ei ole tehty itsearviointia tai kerätty osallistujapalautetta. Eri vuorovaikutustilanteissa on käynyt kuitenkin ilmi, että hanke tekee tärkeää tiedottamistyötä aiheesta. Tilallisten keskuudessa on aistiittavissa, että he odottavat biokaasualan kehittyvän myös Kaustisen seutukunnan alueella ja Biletti-hanke on nähty tärkeänä osana asian edistämistä.

Hankkeesta on saatu satunnaisia palautteita tilallisilta. Positiivista palautetta saatiin paljon maaseudun elinvoiman ja maatalouden kehittämisen eteen tehdystä työstä. Biokaasu nähdään kiinnostavana ja edistämisen arvoisena asiana, ja tilalliset ovat tyytyväisiä, että Kaustisen Seutukunta on ottanut asiakseen biokaasutuotannon edistämisen alueella. Vähäisessä määrin huonoksi koettiin se, että hankkeessa toteutettu laaja yhteydenottokierros ajoittui huhti-kesäkuulle, jolloin mautiloilla piti kiirettä kevättöiden keskellä.

7 Horisontaaliset tavoitteet

7.1 Sukupuolten tasa-arvo

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa tehtiin toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta		x	Ei kuulu hankkeeseen.
Sukupuolinäkökulma huomioitiin hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)		x	Ei kuulu hankkeeseen.
Hankkeen päätavoite oli sukupuolten tasa-arvon edistäminen		x	Ei kuulu hankkeeseen.

7.2 Kestävä kehitys

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	0	5	Biokaasu on toteutuessaan erittäin ympäristöystävällinen vaihtoehto tuottaa energiaa.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	0	5	Biokaasu on toteutuessaan erittäin ympäristöystävällinen vaihtoehto tuottaa energiaa.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	0	0	Ei kuulu hankkeeseen.
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasut)	0	5	Korvaamalla fossiilisia polttoaineita, biokaasun käyttö vähentää kasvihuonepäästöjä.
Natura 2000 -ohjelman kohteet	0	0	Ei kuulu hankkeeseen.
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	0	5	Biokaasutoiminnan kasvaessa myös jätteiden ja sivuvirtojen hyötykäyttö lisääntyy.
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	0	5	Biokaasu on toteutuessaan erittäin ympäristöystävällinen vaihtoehto tuottaa energiaa.
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	0	5	Hankkeen kohderyhmät kattoivat laajasti eri elinkeinoja, kuten maatalous, logistiikka, yhdyskuntaenergia, elintarviketeollisuus.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	0	0	Ei kuulu hankkeeseen.
Liikkuminen ja logistiikka	0	0	Ei kuulu hankkeeseen kysymyksen asettelun muodossa. Biokaasun käyttö käyttövoimana vaikuttaa logistiikan päästöihin, mutta ei vähennä kuljetusten tarvetta.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvointi	0	0	Ei kuulu hankkeeseen.

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Väilillinen vaikutus	
Tasa-arvon edistäminen	0	0	Ei kuulu hankkeeseen.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	0	0	Ei kuulu hankkeeseen.
Kulttuuriympäristö	0	0	Ei kuulu hankkeeseen.
Ympäristöosaaminen	5	5	Osaaminen on lisääntynyt jo hankkeen aikana. Lisäksi sillä on välillistä ja pitkäaikaista vaikutusta, mikäli biokaasulaitoshankkeita syntyy lisää.

8 Julkisuus, tiedottaminen ja yhteydet muihin hankkeisiin

8.1 Miten hanke näkyi julkisuudessa? Miten hankkeesta tiedotettiin?

Hankkeen tapahtumista on tiedotettu biokaasusta kiinnostuneiden tilallisten WhatsApp-ryhmässä, Kaustisen seutukunnan Facebook- ja LinkedIn -kanavilla, Kaustisen seutukunnan nettisivuilla, paikallislehdissä sekä Maaseudun tulevaisuudessa. Lisäksi hanke osallistui Kaustisen kansanmusiikkijuhlille, Toholammin Toukomarkkinoille ja Ollikkala-messuille.

Webinaareja toteutettiin kolme kappaletta ja näiden tallenteet ovat hankkeen jälkeenkin nähtävissä Kaustisen seutukunnan YouTube-kanavalla.

Hankkeen suurin kohderyhmä olivat tilalliset, joille tieto hankkeen toimenpiteistä on mennyt useimmiten suoraan sähköpostina, WhatsApp-viestinä tai yhteistyössä Maaseutuyksikkö KaseKa:n tai MTK:n kautta.

Projektipäällikkö osallistui myös MTK:n Vetelin ja Kaustisen yhdistysten kevätkokouksiin kertoen hankkeesta. Muilla paikallisyhdistyksillä ei ollut kokouksia hankeaikana.

Tiedottaminen on vastannut odotuksia ja kohderyhmän myönteisyys aihetta kohtaan lisääntyy koko ajan.

Hankkeen loppuvaiheessa todettiin Kaustisen seutukunnan olevan lukuisista kattavista selvityksistä Suomen top5-joukossa biokaasualueena ja tämä on otettu jatkaviestinnässä kärjeksi.

Hankkeen kaikki tuotokset ja pidetyt webinaarit löytyvät kootusti Kaustisen seutukunnan nettisivuilta ja ovat vapaasti kaikkien käytössä. Tästä johtuen myöskään Eura-järjestelmään ei ole lisätty erillisiä liitteitä, koska ne löytyvät yhden linkin takaa: <https://kaustisenseutu.fi/kaustisen-seutukunta/hanketoiminta/omat-hankkeet/biletti-biokaasuliiketoiminnan-ekosysteemi-tilojen-ja-teollisuuden-intressina/tuotokset/>

8.2 Mihin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hanke toiminnallisesti tai muuten liittyi ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit)

Kiertoon! (A76269): Projektipäällikkö teki yhteistyötä Kiertoon! -hankkeen projektipäällikön kanssa ja hankkeiden tuotoksia hyödynnettiin ristiin uusien tuotosten tekemisessä. Myös erilaisia liidejä välitettiin hankkeelta toiselle. Esimerkiksi Biletti-hankkeen biokaasukiertueella keskusteltiin usein Kiertoon! -hankkeen Lestijärven ruoppauslietteestä teettämästä kaasutuskokeesta ja hyödynnettiin Envitecpolis Oy:n tekemää syöteselvitystä.

Kierthon2.0 (A78141): Projektipäällikkö teki yhteistyötä Kierthon2.0 -hankkeen projektipäällikön kanssa ja hankkeiden tuotoksia hyödynnettiin ristiin uusien tuotosten tekemisessä. Esimerkiksi Kierthon2.0 -hankkeen projektipäällikkö toimi Biletti-hankkeen ohjausryhmän jäsenenä.

MAURO (129357): Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittama MAURO-hanke on toiminut eräänlaisena esiselvityshankkeena maaseudun mahdollisuuksista. Sen lukuisia selvityksiä on käytetty kaikkien Kaustisen seutukunnan biokaasuaiheisten hankkeiden taustatietona.

HABITUS (A75770): Centria Ammattikorkeakoulu Oy:n toteuttaman HABITUS-hankkeen kanssa on tehty tiedonvaihtoa hankkeiden etenemisestä sekä osallistuttu puolin ja toisin hankkeiden tapaamisiin ja tilaisuuksiin. Centrialta on ollut asiantuntija Biletti-hankkeen ohjausryhmässä.

Yhteistyö on ollut toimivaa ja hyödyllistä ja se on vähentänyt päällekkäisiä toimintoja.

9 Aineiston säilytys

9.1 Missä hankkeen aineisto säilytetään tai arkistoidaan? Yhteyshenkilön yhteystiedot.

Hankkeen aineisto säilytetään ja arkistoidaan Lestijärven kunnan arkistoon osoitteeseen Lestintie 41, 69440 Lestijärvi. Hankkeen aineiston arkistoinnista vastaa hankkeen projektisihteeri Päivi Skantsi paivi.skantsi@kaustisenseutukunta.fi, puh. 040-619 0797. Arkiston ylläpidosta vastaa Kaustisen seutukunnan toimistos sihteeri Marko Harju marko.harju@kaustisenseutukunta.fi, puh. 044-516 8733.

10 Liitteet ja allekirjoitus

Liitteet

Tuensaaja vakuuttaa tässä loppuraportissa ja sen taustalomakkeissa antamansa tiedot oikeiksi.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

28.9.2023 Jylhä Petri Markus Sakari
kehittämisohtaja

Hankekoodi: A78819

Tila: Saapunut

Hankkeen nimi: KASE BILETTI - BlokaasuLiiketoiminnan Ekosysteemi

Tilojen ja Teollisuuden Intressinä

Viranomainen: Keski-Pohjanmaan liitto

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Hankekoodi: A78819

1 (1)

Hankkeen nimi: KASE BILETTI - BlokaasuLiiketoiminnan Ekosysteemi Tilojen ja Teollisuuden Intressinä

Viranomainen: Keski-Pohjanmaan liitto

A78819 KASE BILETTI - BlokaasuLiiketoiminnan Ekosysteemi Tilojen ja Teollisuuden Intressinä